

נאמרו כל השיעורין הללו שבמשנה מהם פחות מרביעית אלא למצוינו בלבד. שرك לאותו אדם שהצניע את המשקה וחוז והוציאו די לו בשיעור של פחת מרבעית כדי להתחייב על הוצאהו. אבל שאר כל אדם, שלא הצניע אותו, אינם חייבים אלא אם כן הוציאו ממנו רביעית⁽³⁾ [וחולק רביע שמעון על המשנה שנינו בפרק הקודם שהצניע עצמו חייב אפילו בכל שהוא, אלא שוגם הצניע עצמו חייב רק בשיעור מסויים, אלא שהוא קטן מהשיעור שכל אדם חייב עליון].

גמרא:

תנא בתוספתא: המוציאין — כדי מזיגת כום יפה [התוספתא מפרשת מהו כום דמתניתיתן].

ומබירין: **ומאי כום יפה?** כום של ברכה של ברכת המזון שהצריכו חכמים לפוטו שטען עיטור, ועיטוף, הדחה, שטיפה, וכי מלא כדאמירין במסכת ברכות נא, א.

אמר רב נחמן אמר רביה בר אביה: כום של ברכה צריד שיחא בו יין חי רובע [רבע] **רביעית הלוג כדי שימושנו יוסף**

של שלשה חלקים מים לחלק אחד יין. ונמצא, שכמות הין בכוס של רביעית הוא רביע מרבעית. ובשיעור זה חייב על הוצאהו בשבת מרשות היחיד לרשوت הרבים.

חלב — כדי גמיית, כמה שאדם בולע בבת אחת [והוא פחות מלא לוגמיו, רמב"ן].

דבש — כדי ליתן על הפתית, מכח שעיל גב הסוסים והgamlim שנוצרה מחמת כובד המשא [פירוש אחר: מכח שעיל גב היד או הרגל של אדם].⁽²⁾

שמן — כדי לפוך בו אבר קטן של תינוק בן יומו.

מים — כדי לשופך, להמיס בהם את הקילור, תרופה ששמשים על העין [פיהם"ש להרמב"ס].

ושאר כל המשקין שיעורם — **ברביעית** הלוג.

ובכל השופכים מים סרווחין שימושים בהם לגביל את הטיט, אף הן שיעורם **ברביעית**.

רבי שמעון אומר: قولן, כל המשקין שנוצרו במשנה — שיעורם **ברביעית.** ולא

מצוין — הולכין בו אחר השיעור החמור, אפילו שאחד משניהם מצוי יותר. אבל דבר שאין מצוי אלא לעניין אחד, כגון יין, שאין רגילין להשתמש בו לרופואה, הרי אפילו שקצת בני אדם משתמשים בו גם לרופואה, אין הולכין בו אלא אחר שימושו המצרי, והיינו השותיה. מאיר עפ"י הגמ' להלן עח א.

3. דבעינן לעניין שבת דבר הרואי לכל אדם,

אין הסובין והמורין מצטרפין, כיון שאיפלו אצל עני אין להם חשיבות עדרין.

2. ואעפ"י שהדבר עיקר לאכילה, מכל מקום לא משערין בהה בגורגרת כלל האוכלין או ברביעית כלל המשקין, כיון שרגילין להשתמש בו גם לרופואה אולין לחומרא, בשיעור הקטן, בכדי ליתן ע"ג המכחה.

שכל דבר הרואי לשוני שימושין, ושניהם